

Är politik att vilja eller att vela?

Denna artikel har författaren, departementssekreterare Jon Peter Wieselgren, försett med en underrubrik: En konservativ betraktelse. Han anknyter till statsministerns val av titel till en bok, »Politik är att vilja», och påpekar att man måste vilja något, dvs att vilja fordrar ett objekt. Annars blir det bara velighet av alltsammans. Men statsministern har, menar författaren, utlämnat objektet fullt medvetet. För denne är detta nämligen brännbart ämne; han vill ett socialiserat Sverige i förbund med de socialistiska staterna. För en konservativ politiker är ett sådant viljande omöjligt. Tyvärr har oppositionen i Sverige i stor utsträckning agerat som om det politiska läget vore en gång för alla bestämt. Skillnaderna mellan regeringens och oppositionens mål har för mycket suddats ut, och den senare måste mycket mera än hittills analysera och kritisera vad regeringspartiets företrädare verkligen tänker, skriver författaren.

I vår nuvarande statsminister Olof Palme har Sverige inte bara en skicklig riksdags-taktiker och initiativrik politiker i spetsen för landets regering. Det vore att misskänna Palme att tro att hans utförsgåvor är begränsade till detta. Tvärtom — en rad av hans framträdanden visar att han också är en politisk tänkare, som i djärva visioner söker teckna en lika tjusande som ljusnande bild av vårt lands framtid.

Betecknande för Palmes stil är också att ett av hans politiska arbeten bär titeln »Politik är att vilja». I denna mening saknas emellertid objektet i satsen, vilken enligt Chesterton i hans bok »Ortodoxi» är själva finessen med viljandet. Utan att vilja något särskilt övergår nämligen viljeakten i allmän velighet.

Detta, tycker man, borde vara ödeläggande för en politiker av Palmes typ. Men så är ingalunda fallet. Vad Palme tycks vilja är, även om han aktat sig för att klart utsäga detta, ett helsocialiserat Sverige i nära förbund med de socialistiskt progressiva staterna, och utifrån denna politiska och ideologiska konstellation är påståendet att »politik är att vilja» fullkomligt logiskt. Inom alla de statsbildningar, som i mer eller mindre hög grad bygger på franska revolutionens ideologier, förekommer tanken på ett i naturen och historien inbyggt framåtskridande, som självt för utvecklingen framåt, oberoende av den mänskliga insatsen. Under den förutsättningen räcker det med att som politiker säga: Jag vill. Därigenom solidariserar man sig med naturens egen ordning och förbinder sig att kämpa för denna utveckling, som står

i det mänskliga framåtskridandets tjänst, då den själv är framåtskridandet.

Bland nutida politiska åskådningar är det socialismen och — framför allt — kommunismen, som förstått att utforma ett praktiskt handlingsprogram av dessa åskådningar. Hos kommunismen har detta dessutom tagit formen av skapandet av en särskild grupp bland dem av samhället utstötta, det egendoms- och fosterlandslösa proletarietets kärntrupp, vilka i det kommunistiska partiets form har fått sig den historiska uppgiften tilldelad att leda mänskligheten fram mot det (ändå oundvikliga) klasslösa och jämlika samhället samt att undanröja de hinder, som kapitalismen och imperialismens sista företrädare kan resa däremot.

Konservativt program

Kring ett program med ett dylikt allmänt innehåll kan företrädarna för en rad radikala riktningar samlas utan att de alltid inser vartåt det verkligen lutar. För en konservativ politiker värd namnet är detta däremot icke möjligt. För honom finns det icke något godtagbart axiom, som säger att världen av sig själv utvecklas mot en allt högre och förträffligare existensform, vars uppnående endast hindras av vissa retarderade grupper av kriminella och framstegsfientliga grupper såsom fascister av olika slag, kapitalister, imperialister, småborgerliga deviationister och socialdemokratiska »förrädare». Den konservative politikern jämför inte heller materiella, som erfarenheten visat ofta högst tvivelaktiga förbättringar med en högre

kulturnivå. Han är tvärtom klart medveten om att vad mänskligheten har byggt upp under sekler kan på kort tid gå förlorat, kanske för alltid, om inte de regler för mänsklig samvaro iakttages, som är grundade på den bistra verkligheten och som under seklernas lopp visat sig vara realistiskt motiverade.

För en dylik politiker är det alltså inte möjligt att ange sin politiska ståndpunkt med att helt enkelt säga, att »min politik är att vilja», för att på så sätt kungöra sin överensstämmelse med tidens oöverbärande strömningar samt sin egen beredvilighet att ställa sig i dessas tjänst. Den konservative, som utgår från en realistisk samhällssyn, där bevarande och nyskapande prövas efter sina egna förutsättningar och inte efter abstrakta dogmer om samhällsutvecklingens självskrivna fortgång, kan ej handla på detta sätt. Han måste ta den direkta konfrontationen med väljarna och klargöra för dem inte bara vad han vill utan också varför han vill det.

Det är på denna senare punkt, som det brister åtskilligt i den politiska debatten i Sverige. Den långvariga socialistiska övermakten i vårt svenska samhälle har så influerat också motståndarna till detta politiska system, att dessa i stor utsträckning opponerar och agerar, som om det politiska läget i Sverige vore en gång för alla bestämt. Det enda som skulle återstå för oppositionen vore möjligheten av en uppehållande kamp, respektive vissa detaljustyckningar i regeringens förslag i väntan på det oundvikliga. Ett dylikt närmast viljelöst framträdande på den politiska väd-

jobanan förmedlar knappast det intryck av en fast politisk inriktning eller en överräknad samhällsåskådning, förutan vilket en ändring av det politiska skeendet i Sverige torde vara otänkbar.

En annonskampanj

Vart en bristande insikt i de avgörande skillnaderna mellan en konservativ åskådning och en progressiv, ytterst sett revolutionär inställning kan leda till illustreras ganska väl av innehållet i en annonskampanj mot regeringen Palme, som en privatperson i vintras förde i några olika tidningar. I dessa anklagade han på känt Zola-manér Palme och hans medarbetare för en rad grava försummelse och okloka åtgärder till medborgarnas och statens skada, men han beaktade ej de ideologiska skillnaderna mellan hans egen och statsminister Palmes uppfattning i de olika frågorna. Följden därav blev att han liksom så många andra i opposition mot socialismen kritiserade regeringen för att den vidtagit åtgärder, som utifrån regeringens egen grundåskådning varit självklara, även om många inom oppositionen ännu inte insett den verkliga innebörden i det alltmer accentuerade socialistiska maktövertagandet i Sverige.

Så anklagas i annonserna regeringen exempelvis för att genom planlöst handlande skapa »ett kaotiskt samhälle». Att det svenska samhället mer och mer antar kaotiska drag är säkerligen riktigt, men detta kan knappast ur de socialistiska strategernas synvinkel anses vara något nega-

tivt, då man sällan eller aldrig sett ett harmoniskt och välorganiserat samhälle av sig själv välja den sociala revolutionens väg. För att detta skall vara möjligt kräves däremot ett samhälle med stor arbetslöshet, oavbrutet stigande priser, en moralisk och ekonomisk inflation, som utplånar alla värden, alltmer slumbetonade förstäder och en ödelagd landsbygd, och — framför allt — mängder av chrounschougsutbildade akademiker utan hopp om de välbetalda befattningar för vars skull de ådragit sig ständigt stigande indexreglerade skulder . . .

På detta sätt åstadkommer man vad Lenin på sin tid kallade »förutsättningarna för en revolutionär situation». Exempel på detta saknas inte heller från andra länder, såsom Frankrike, där de kommunistiskt kontrollerade arbetarna strejkade efter kriget för att hindra den amerikanska hjälpen till det egna landets återuppbyggnad att nå fram och på så sätt vidmakthålla nöden och därmed oron i landet. Dylika erfarenheter borde stämma oppositionen till eftertanke.

Regeringen har vidare anklagats för dess oförmåga att upprätthålla rättstryggheten. Men regeringen upprätthåller den rättstrygghet, som den ivrar för. Den beskyddar sitt folk, som de påstår vara de utslagna, de av det kapitalistiska systemet bortkastade människotrasorna, mot konkurrenssamhällets hänsynslösa arbetsköpare och egendomsinnehavare. Om man delar den uppfattningen att egendom i och för sig är stöld, är det inte underligt att man inte reagerar mot att en tjuv stjal

från en annan »tjuv», som bara råkar vara den som tillfälligtvis innehar »stöldgodset». Under dessa förutsättningar måste även narkotikamissbrukaren och hans leverantör narkotikalangaren behandlas med förståelse och sympati. Dessa båda kan endast existera emedan det borgerliga samhälle, som vi fortfarande lever i, utövar ett sådant tryck mot »vanligt folk», att narkotikan har blivit ett nära nog legitimt medel att fly undan en verklighet, som enligt socialismen förtrycker och krossar de människor, som tvingas leva i den.

Dessutom har den permanenta oron för öppet våld på gator och torg, som sällan eller aldrig lagligen beivras, den fördelen att den liksom i Tyskland under nazismen lätt kan vändas till att tjäna politiska ändamål.

En annan viktig anklagelse av annonsören gällde förhållandena i dagens svenska skola. Han angriper på denna punkt regeringen Palme för att vilja skapa en skola, »vars resultat icke motsvarar ett fungerande samhälles krav och icke skapar fritt tänkande människor». Detta torde ur konservativ synvinkel vara riktigt, men utifrån en socialistisk värdering ser man saken på ett annat sätt. Det svenska samhället motsvarar ännu icke historiens krav enligt den marxistiska dialektikens fordringar och måste därför omkonstrueras efter dessa. Men i ett dylikt samhälle kan erfarenhetsmässigt inga fritt tänkande människor fungera. Därför är undervisningen lagd på att skapa människor av ett helt annat slag, och därför är man så noga med att i Sverige upprätthålla ett samhällets

skolmonopol, som saknar motstycke på denna sidan järnridån.

Konservativ samhällssyn

Dessa exempel torde räcka för att visa det meningslösa i att angripa den nuvarande regeringen och dess medlöpare i olika massmedia för deras agerande, om man inte först och främst analyserar och kritiserar dem för vad de tänker. Där torde en konservativ samhällssyn, rätt uppfattad, kunna leverera materialet till en förintande kritisk uppgörelse med Marx' efterföljare i dagens svenska samhälle.

Att vara konservativ betyder då att vilja bevara vad som är gott, och det som framför allt är gott är sanningen. Våra motståndare handlar utifrån vad de tror vara sanningen, medan oppositionens svaghet sedan länge varit att den inte vågat handla så. Detta intryck av politisk velighet måste förbytas i en klar insikt om målet för en konservativ politik och följas av en kraftigt uttryckt politisk viljetrytning att också uppnå detta mål.

Framtidens politiska skeende i Sverige ligger inte i händerna på en av osynliga lagar bunden utveckling. Det är vi själva som genom insikt i verkligheten, som inte är vår fiende utan vår bästa bundsförvant, formar vår framtida historia. Det finns ingen naturlag, som säger att Sverige skall bli och än mindre vara ett socialistiskt mönsterland, ty som en av denna tidskrifts grundare yttrade en gång: Varför klaga över dessa sakernas tillstånd. Det är ju bara att vilja ändra dem vid nästa val!